

RIKTLINJER FÖR SERVERINGSTILLSTÅND ENLIGT ALKOHOLLAGEN

Antagen av regionstyrelsen 2012-11-01. Ändrad 2013-04-30, 2014-12-17 och 2015-03-26 § 86.

Riktlinjer enligt Alkohollagen, SFS 2010:1622, Region Gotland

Enligt Alkohollagen, kapitel 8, § 9, ska kommunerna upprätta och tillhandahålla riktlinjer som ger hänvisning till vad som krävs enligt denna lag och gällande föreskrifter samt tydligt ange vad som i övrigt gäller i kommunen för att någon ska få serveringstillstånd. Det enligt alkohollagen tilldelade kommunala ansvaret och befogenheterna åligger Region Gotland. Regionstyrelsen utser ansvarig politiker för tillståndsgivning.

Nationella förutsättningar

Grunderna för alkoholpolitiken har fastställts av Sveriges riksdag, SFS 2010:1622, Alkohollag, utfärdad den 2 december 2010.

Alkoholpolitikens mål är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Målet ska nås genom insatser som motverkar skadligt dryckesbeteende och bidrar till en minskad total alkoholkonsumtion. Ett av de främsta och mest grundläggande politiska instrumenten för att nå detta mål är en restriktiv lagstiftning på alkoholområdet. Med en väl fungerande lagstiftning har samhället möjlighet att kontrollera hanteringen av alkohol i samhället och särskilt begränsa tillgängligheten till alkohol i vissa miljöer och sammanhang. Det är särskilt angeläget att regelverket ger barn och unga det skydd de behöver. För att nå målet ”återhållsamma alkoholvanor” är det särskilt viktigt med opinionsbildning samt attitydförändringar som leder till en beteendeförändring.

Regeringen har gett Statens folkhälsoinstitut tillsammans med representanter från restaurangnäringen, de fackliga organisationerna, polismyndigheten och kommunerna ett uppdrag att utarbeta ett gemensamt åtgärdsprogram för att ange vilka åtgärder som behövs för:

- Att tidigarelägga restaurangvanorna och därmed minska behovet av sena serveringstider.
- Att minska risken för bråk och våld genom att exempelvis komma ifrån provocerande kösystem.
- Att skapa ett effektivare samarbete mellan restaurangföretagare och polisen i kampen mot förekomsten av narkotika på restauranger.

Riktlinjer för serveringstillstånd enligt alkohollagen

Regionala ambitioner

Region Gotland ligger redan långt framme i fråga om utbildning av krögare och krogpersonal. Utbildningen som det stora flertalet krögare med personal genomgått heter "Ansvarsfull alkoholservering" och behandlar både alkohollagen, narkotika på krogen, information från polismyndigheten och räddningstjänsten, konflikthantering och naturligtvis diskussioner om vad som anses vara ansvarsfull alkoholservering. Antalet restauranger med serveringstillstånd växer stadigt i hela Sverige, så även på Gotland. Det är därför av vikt att fortsätta utbildningen av nya restauratörer och kontinuerligt erbjuda utbildning till ny personal. Regionen lägger även stor vikt vid att personalen fortbildas för att även fortsättningsvis hålla en hög nivå på kunskaperna.

Gemensamma lokala målbilder för "Ordning och reda på sta'n" samt "Ordning och reda på krogen", utformas årligen i samverkan mellan berörda myndigheter och företrädare för näringen.

All hantering av frågor rörande tillståndsansökningar eller hantering av frågor utifrån tillsyn ska ske skyndsamt. I prioriteringssituationer mellan hantering av tillståndsansökningar och tillsynsärenden skall tillsynsarbetet prioriteras.

Inför tillståndsgivning ska det ske en analys avseende konsekvenserna för barn- och unga, exempelvis om tillståndssökande verksamhet är beläget i anslutning till en fritidsgård eller annan verksamhet riktad till unga.

Syfte och mål med riktlinjerna

Syfte

I bakgrundsmaterialet för den nya alkohollagen framgår tydligt att alkohollagstiftningen är en viktig del av en svensk restriktiv alkoholpolitik. Den lokala tillämpningen ska därmed präglas av en hög socialpolitisk medvetenhet och med ett skyddsperspektiv, att skydda både individen och samhället från alkoholens skadliga effekter.

Mål

Att skapa förutsättningar för minskat berusningsdrickande, en återhållsam alkoholkonsumtion och samtidigt stimulera till god restaurangkultur.

Riktlinjer för serveringstillstånd enligt alkohollagen

Serveringstider

I alkohollagen fastställs att normaltiden för servering av ”spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker” inte får påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00. Vägledande för kommunens bestämmande av serveringstillstånd ska vara risken för att tillstånd kan medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

Kommuner ges därutöver möjlighet att, under särskilda förhållanden, fastställa senare stängningstid. I propositionen framgår att sådana tillstånd ”bör föregås av en synnerligen noggrann prövning där hänsyn tas till serveringsställets belägenhet och risk för störning av olika slag”

Detta innebär att på Gotland gäller följande:

1. Normaltiden för serveringstillstånd är till klockan 01.00.
2. Efter individuell prövning kan tidsbegränsat serveringstillstånd till kl.02.00 beviljas under ett år, prövoår. Villkoret för detta tillstånd är att all serveringspersonal skall ha genomgått utbildningen inom området ansvarsfull alkoholserving innan tillståndet får tas i anspråk. Om prövotiden löper utan problem omvandlas det till tillstånd fram till kl. 02.00.

Hinder mot att bevilja stadigvarande till kl. 02.00 kan vara:

- a) Ordningsproblem via rapporter från Polisen, Socialtjänsten m.fl.
 - b) Ljudstörningar via mätningar av Region Gotland.
 - c) Villkoret att all serveringspersonal som anlitas vid dessa tillfällen ska ha genomgått utbildningen inom ansvarsfull alkoholserving inte har uppfyllts.
 - d) Erinran eller varning enligt alkohollagen efter en prövning i varje enskilt fall.
3. För senare öppettid än 02.00, dock längst till klockan 03.00, kan tillstånd beviljas under ett prövoår. Tillstånd villkoras, förutom villkoret om utbildning inom ansvarfull alkoholserving enligt punkt 2, med att innehavaren ska ha danstillstånd enligt ordningslagen samt en skriftligt antagen policy för verksamheten beträffande alkohol/droger.

Om prövotiden löper utan problem omvandlas det till tillstånd fram till klockan 03.00. Exempel på hinder mot att beviljas stadigvarande till klockan 03.00 regleras förutom i ovanstående villkor enligt punkt 2.

Riktlinjer för serveringstillstånd enligt alkohollagen

Tillfälliga serveringstillstånd för allmänheten

- Alkoholservering ska ingå i ett evenemang som i sig är seriöst och tillstånd bör ej beviljas i samband med arrangemang som riktar sig huvudsakligen till ungdomar.
- Sökanden ska ha dispositionsrätt till berörd mark/lokal samt uppfylla gällande villkor för mathantering.
- Serveringen ska bedrivas inom en avgränsad serveringsyta.
- Serveringstider senare än klockan 02.00 bör ej beviljas.
- Servering av spritdrycker bör ej beviljas.